

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอพนมพิสัย จังหวัดหนองคาย โดย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 900 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์. 2553 : 23) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จากการคำนวณโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{900}{1 + 900(0.05)^2} \\ &= 276.9 \end{aligned}$$

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นจำนวนเต็มเท่ากับ 277 คน ใช้วิธีกำหนด สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน ดังตารางที่ 2

การคำนวณสัดส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างของหมู่บ้าน โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนผู้สูงอายุในหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในตำบล}} \times \text{กลุ่มตัวอย่าง}$$

ตารางที่ 2 สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านในตำบลบ้านโพธิ์

หมู่ที่	บ้าน	จำนวนผู้สูงอายุ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านโพธิ์	64	20
2	บ้านโพธิ์ใหม่	55	17
3	บ้านคำเจริญ	101	31
4	บ้านปัก	57	18
5	บ้านคำปะกั้ง	74	23
6	บ้านคำจำปา	75	23
7	บ้านเหล่าโพธิ์ทอง	69	21
8	บ้านคำแสนสุข	120	37
9	บ้านโนนสีทอง	48	15
10	บ้านคงอ่าง	43	13
11	บ้านคำรุ่งเรือง	68	21
12	บ้านไทรทอง	47	14
13	บ้านปักใหม่	79	24
	รวมทั้งสิ้น	900	277

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์. 2553 : 23

ผู้ศึกษาใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยให้ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในทุกหมู่บ้านเป็นกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเขียนชื่อที่อยู่ของผู้สูงอายุแยกเป็นหมู่บ้านใส่กล่อง จำนวน 13 กล่อง แล้วหยิบขึ้นมาทีละใบได้ใบใดแล้ว

ให้ทำการบันทึกชื่อที่อยู่ผู้สูงอายุไว้ แล้วนำสลากกลับไปในกล่องเพื่อให้ทุกชื่อผู้สูงอายุมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากได้ใบเดิมขึ้นมาอีกก็ใส่กลับเข้าไปใหม่ทำเช่นนี้จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบ จำนวน 277 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในแต่ละหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอพนมพิสัย จังหวัดหนองคาย โดยผู้วิจัยได้แบ่งระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการให้บริการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอพนมพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือในการศึกษา คือ แบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบ แล้วนำมาเป็นข้อมูล ในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบความเหมาะสมและนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ในการสร้างเครื่องมือในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ

3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และความเที่ยงตรงเรื่องเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้อง รูปแบบ แบบสอบถาม (Format) และใช้ภาษา (Wording) เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 นายเสถียร สีสงค์ วุฒិการศึกษาร.ม. ตำแหน่งนักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล 7 องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนางขาว อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นางสาวประภาพร บุญพาเกิด วุฒิการศึกษากศ.ม.(ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครู กศ.3 สาขาวิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านป่าสัก อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 นายชัยณรงค์ ชรรณครุฑมัทธี วุฒิ กศ.ม.(การวัดและประเมินผล) ตำแหน่งศึกษานิเทศน์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานพื้นที่การศึกษา หนองคายเขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

3.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาและพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครองมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและสามารถเก็บรวบรวมได้ครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง ปรากฏว่าสมบูรณ์ ถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายชื่อ ตามวิธีการของลิเคิร์ท 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว กำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ของครอนบราก

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สถิตินี้ใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

3. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. สถิติทดสอบสมมติฐานใช้ T -test และ F -test โดยกำหนดนัยสำคัญในการทดสอบที่ ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD. (Least Significant Difference)

5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้การแจกแจงความถี่ และนำเสนอโดยการพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY